

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Februari.

4 årg. No 2.

LJUS I HEMMET.

— 1882. —

Den judiska flickan.

Förarga dig ej.

Då vardt Naaman ond och drog sina färde. Och hvarför for han bort från profeten? Han var en stor och mächtig man vid det syriska höfvet, en ansedd general och en gunstling hos konungen, *men han var spetälsk*. I öfverensstämmelse med den judiska flickans upplysning tog han dyrbara gåfvor med sig och for till profeten Elisa för att bli botad. Naaman kom i full ståt till profetens bostad, der han väntade bli mottagen med högaktning, men Elisa sände endast ut ett bud till honom och lät säga: "gack bort och två dig sju resor i Jordan, så skall ditt kött varda dig återställt, och du varder ren. Då vardt Naaman ond, och drog sina färde och sade: Jag mente att han skulle komma ut till mig och träda fram och åkalla Herrens sin Guds namn, och fara med sin hand öfver stället och så taga bort spetälskan. Äro icke Amana och Pharphar, de floder i Damascus, bättre än alla vatten i Israel? Kan jag icke två mig deruti och varda ren? Och han vände sig och for sin väg i vrede." (2 Kon. 5: 11, 12).

Profetens föreskrift och sättet att göra den känd för Naaman var påkostande för hans högmod och därför blef han vred.

Vidare var föreskriften som gafs alldeles olik den föreställning han hade gjort sig och sättet, på hvilket han tänkte han skulle bli botad, och därför förargade han sig. Han hade beslutat inom sig sjelf att han skulle bli botad såsom en mächtig man, och han hade fört med sig silfver och guld för att betala därför. Men nej, i stället för att af profeten mottaga sin rening från spetälskan med ett okufvadtt sinne, måste han bortkasta alla sina höga tankar och utföra en handling, som skulle innebära, att hans hjerta var förödmjukadt och hans högmod kufvadtt. Han måste gå och två sig i Jordan.

Och vidare: om Naaman var missbelåten med detta sätt att botas, fans der intet annat sätt för honom, och därför var han förargad. Han måste antingen gå och doppa sig sju gånger i Jordan eller lefva och dö såsom spetälsk. Han tycks tänka, "nog kunde Elisa visat mig ett annat sätt mera behagligt för känslan än detta." Derför vände han om och for sin väg i vrede.

Kanske säger läsaren, detta var mycket dåraktigt af Naaman att göra, att förkasta ett sådant medel till rening från en förskräcklig sjukdom.

Men kan man ej säga som Natan sade till David: "du är den mannen." Du är behäftad med en sjukdom långt mera svår än Naamans — *syndens spetälska*; och så framt du ej botas genom det enda medlet, som Kristus, den gode läkaren, har förordnat, skall följden icke endast bli lekamlig död utan en evig ruin och ett evigt själens döende.

Likasom Naaman underrättades af Elisa, huru han skulle bli botad från sin spetälska, så har du blifvit upplyst om att det fins intet annat namn under himmelen människorna gifvet, i hvilket de skola varda frälste, utan endast i Jesu Kristi namn. Du har hört att "Gud så älskade världen, att han utgaf sin ende Son, på det att hvar och en, som tror på honom, skall icke förgås utan hafva ett evigt lif," och att "den som tror Sonen, har lifvet, men den som icke tror Sonen, skall icke få se lifvet utan *Guds vrede blifver öfver honom*." Och då du hafver hört den ende vägen till frälsning förkunnad och den förskräckliga följden af dess försummande, har du kanske likasom Naaman blifvit förargad och gått din väg i vrede.

Evangelii vilkor äro förödmjukande för det naturliga hjertats stolthet. "Hvartör," säger du, "har icke en sådan som jag rättighet att frälsas, jag som är en hederlig person, en lärd man, eller om icke ansedd och lärd, så åtminstone ärlig, nykter och sedlig — måste jag komma på samma vis som tjuften, drinkaren och horkarlen?"

Och då man sagt dig att allt ditt anseende, din redlighet och din sjelfrättfärdighet duger till ingen ting, då fråga är om rättfärdighet; att Kristi blod och *det allena* renar från alla synder; och att du måste antingen två dig i den källan för att bli ren eller förblifva en arm spetälsk varelse för evigt; då har du förargat dig och likasom Naaman gått bort i vrede.

Du kanske säger att du ej förargar dig öfver denna läran, men du stöter dig på de troendes fel. De säga sig vara Guds barn, men lefva ej såsom det anstår sådana. Sök du då sjelf honom och lef ett bättre lif. Blif en fullkomlig kristen och gif ingen anstöt i din lefnad.

Men det är egentligen på *Kristus* du förargar dig. Du tycker ej om att man talar så ofta och mycket om honom. Hvad har du emot hans namn, hans verk och honom själf? Kan du stöta dig på honom, som lemnade af kärlek sin himmel och dog för syndare på korset? Förarga dig ej på honom, som göt sitt blod af idel kärlek till dig. Nej, kom hellre till honom såsom en fattig, syndig, belastad syndare, och han skall gifva dig ro till din själ och sinne för att älska och lyda honom.

President James Garfield.

(Forts. fr. föreg. nr.)

Den lille pojken fortfor att arbeta för sin moder, men inga penningar flöto in, och det fans många små bekvämligheter, som ej kunde erhållas dem förutan. Fru Garfield åtog sig sömnad för en familj, som nyligen hade flyttat till trakten.

De behöfde någon som hjälpte dem med jordbruket, och Tomas arbetade åt dem, då han ej behöfde vara hemma. De första penningarne han förtjenade gaf han sin moder till skor för sin lille bror. Det var en vigtig händelse, då Tomas bar hem de första penningarne han hade förtjenat. En lyckligare pojke har aldrig stigit öfver en tröskel, än hvad han var, då han lemnade betalningen för sitt arbete åt sin moder, sägande: "nu kan en skomakare få komma och göra Jemmy (James) ett par skor." "Visserligen," svarade hans moder, "och han har dig att tacka för de första skor han någonsin slitit. Du skall ej komma att ångra det." "Jag väntade aldrig att ångra det," svarade Tomas. "Jemmy borde ha haft ett par för länge sedan, och han skulle ha haft dem, om jag på något sätt kunde ha förtjent dem." "Välän, du kan sända efter skomakaren när du vill, ju snarare dess bättre," fortfor hans moder. James var tre och ett halft år gammal vid denna tid och han hade ej vetat om en sådan lyx som att ega ett par skor, icke ens under vintertiden. Den lille gossen gladde sig mera öfver dessa skor än öfver att bli vald till medlem i congressen trettio år senare. Han kunde trotsa snön och kölden om vintern och törne och stubb om sommaren och vandra tryggt dit han behagade.

Hans första skolgång.

De finga veta att en skola skulle öppnas en fjerdingväg från platsen der de bodde. Tomas var nu nära tretton år gammal och arbetade med kraft på egendomen. Men den han tänkte på näst modern var hans lille bror, och han sade till henne: "moder, Jemmy måste gå." Hon svarade: "ja, Jemmy måste gå, men jag önskar att du äfven kunde besöka den, Tomas." "Ja, det önskar jag äfven, men jag får knappt upp potatisen till dess och sedan kunde jag ej så vinterrågen, om jag ginge dit. Flickorna och Jemmy kunna besöka skolan och jag skall arbeta för att skaffa kläder och föda." Hittills hade modern födt dem så godt hon kunde, upptagen som hon var af tryckande göromål; och lille James hade lärt sig alfabetet och kände temligen väl till bibelns berättelser om dess hjeltar och om barnet i Betlehem. Tomas var rädd att den långa vandringen bort och hem hvarje dag skulle bli för mycket ansträngande för honom. Men hans syster Mehetabel sade, hon skulle nog se efter honom, och hon bar honom stundom till och från skolan. Den lille lärjungen blef snart allas gunstling, men han var äfven flitig att lära och begagna de tillfällen han hade. Snart lärde han sig med lätthet att läsa. En dag blef hans fattningsförmåga liksom född till världen. Han läste en rad: "regnet föll smattrande på taket," och han utropade: "ack, mamma, detta har jag själf hört." Det var en upptäckt för honom. Han hade lärt att förstå, att ord föreställa verkligheter. Det fans intet efter denna dag, som han brydde sig om så mycket som böcker. Han kunde ligga hela timmar på golfvet i den lilla hyddan och studera sin Läsebok. Dess värdefulla innehåll, stycken från gamla engelska författare, fullkomligt hänförde honom, och innan han var sex år hade han lärt utantill det mesta af dess innehåll. Icke långt derefter gaf hans moder en tomt till byggandet af ett skolhus för hennes och de kringliggande grannarnes barn. I denna skolan fick han ett nytt testamente, som belöning för flit och uppförande. Han använde sin tid mycket väl och läste troget om aftnarne i hemmet, under tiden han gick i skolan. Han läste genom hvarje bok han fick eller kunde få låna och slutligen blef han så skicklig, att han öfverträffade läraren, något som högligen tillfredstälde de andra poj-

karne. Det var fråga om ett tal i boken, hvars slutsumma ej öfverensstämde med svaret som fans i boken. Den som ansågs vara den bästa pojken i skolan försökte det, men fick det ej att stämma, så sökte äfven läraren, men äfven han misslyckades och påstod att svaret i boken måste vara origtigt. James svarade då att han hade gått igenom det hemma och funnit det stämma med svaret i boken. Han blef uppmanad att räkna det ånyo, hvilket han gjorde, och läraren måste tillstå att han hade rätt och de andre hade haft orätt.

Under de senare tvenne åren hade han hjälpt Tomas med hvarjehanda sysslor, sådana som en liten gosse kunde uträtta. Då han var åtta år gammal började han deltaga i de allmänna göromålen på egendomen, på det han skulle kunna bli skicklig till att i sällskap med sin moder sköta det hela, då hans äldre broder tre år senare skulle begynna att arbeta för sig sjelf. Vid brydsamma tillfällen kom hans moder honom till hjälp. Hon brukade säga till honom: "James, segern består deri, att du tror dig kunna göra det. Min fader brukade säga: 'man kan allt hvad man vill'. Gud skall välsigna våra bemödanden, då vi göra det bästa vi förmå." "Hvad gör han, då vi ej göra det bästa vi kunna?" "Han frånhåller oss sina välsignelser, och detta är den största olycka, som kan hända oss." "Jag tänkte att Gud endast hjälpte människorna till att bli goda." Härfpå svarade hon: "Gud hjälper människorna till att bli goda i allt — goda gossar, goda män, goda arbetare, goda tänkare, goda jordbrukare, goda lärare och goda på alla sätt. Och hans hjälp förutan kunna vi ej i något fall bli goda. Om man gör en sak på ett godt sätt, gör man en annan på samma sätt och så hela vägen." På detta sätt uppfostrad fortsatte den lille gossen att med allvar gå till verket; han såg efter korna, högg ved, hjälpte till att plöja och så och skörde. Då James var tolf år tog Tomas tjänst hos en jordbrukare i Michigan, och nu fick James hela bestyret med egendomen, hvilken han skötte förträffligt. Efter åtskilliga månaders förlopp kom Tomas hem och lemnade 75 dollars i moderns knä, sägande: "nu Mamma kan du få dig ett trähus i stället för denna hyddan. Vi skola börja företaget med ens." Här lärde James förstå värdet af penningar. Han hade aldrig sett så många förut.

Och han förvånade sig öfver huru hans broder kunde ha förtjenat dem alla. En timmerman vid namn Treat beställes, och det nya huset uppfördes. James var behjelpig härmed och inhemtade de första lärdomarne i timmermansarbete.

Den lille timmermannen.

Svart föreslog han att han skulle hjälpa sin moder genom att taga tjänst hos timmermannen, under tiden då det var litet att göra i hemmet. Modern trodde ej att han skulle duga härtill, men han sade: "jag har beslutat att börja att arbeta som timmerman med ens, om jag kan få något att göra, jag skall gå och höra efter hos Treat." "Jag tänkte jag kunde lika gerna förtjena litet åt Mamma som Tomas och därför har jag kommit hit för att höra, om ni har något för mig att göra," sade gossen till Treat. Efter något vidare samtal om saken pekade den godmodige timmermannen på en hög af hundra bräder, som han ville ha hyflade och han erbjöd honom detta arbete. Betalningen skulle bli en cent pr bräde. De skulle bli färdiga så snart som möjligt. Morgonen derpå började James, tog af sig tröja och väst och hade endast skjorta och byxor på, för att ej hindras i sitt arbete af kläderna. Han var barfotad, ty skor var en lyxartikel, som han hade endast om vintern. Han var knappt hög nog för bänken, men han syntes sträcka på sig ett par tum i längd mer än vanligt. Han arbetade som en man. Bräderna voro tolf fot långa, och då han hade hyflat tio insåg han, hvad som skulle bli följden innan aftonen kom. Under hela dagen arbetade han flitigt med hyfveln, och stora svett droppar runno ned från gossens panna, men han syntes ej vara trött eller modfärd. Innan solen gick ned lade han bort hyfveln och utropade: "etthundra bräder färdiga, hr Treat, räkna dem och se sjelf." "Hundra bräder, det kan väl aldrig vara möjligt, min gosse?" "Räkna dem, och se om der icke finnas etthundra bräder." "Det är ett stort dagsarbete, om det är fallet," sade herr Treat i det han räknade dem. "Ja, hundra bräder, så är det," sade hr Treat då han slutat räkna. "Detta är för mycket för en pojke vid din ålder att göra på en dag. Jag skulle ej vilja råda dig till att göra mer än hälften så mycket på en dag." "Jag känner mig ej särde-

Kokning på gatan. (Tillhör lifvet i London.)

les trött," sade James. "Det kan väl hända, min gosse, men bortom trettio år kan du känna dig mera trött, i följd af denne dagens arbete, än hvad du nu gör." "Tar det så lång tid att bli trött, då är det åtminstone långt dit," svarade James, som ej förstod att värdera hr

Treats goda råd. "Och nu kommer den bästa delen af ditt arbete, nemligen betalningen, etthundra bräder blir etthundra cents, eller jemt en dollar. Detta är en god betalning för en pojke." Han räknade upp dem i slantar och James stoppade dem i sin ficka.

Ingen pojke kände sig mera belåten än han var då han sprang hem med penningarne klingande i sin ficka, och han tänkte att om han hade sjuttiofem sådana dagar skulle han kunna bära hem lika mycket som hans broder Thomas hade, då han kom från Michigan. Då han kom in, tömde han ut penningarne i knät på sin moder, sägande: "De höra dig till." "Så mycket James!" "Etthundra cents, Moder." "År det möjligt att du förtjenat en dollar i dag?" "Ja, jag hyflade etthundra bråder." Modern var stum af förvåning och hon kände att gråten stod henne upp i halsen; allt hvad hon kunde göra var att sluta den lille gossen i sitt sköte och glädjas öfver den kärlek hon rönt från honom.

Ute i vida världen.

James var mycket omtyckt af hr Treat och arbetade hos honom på många ställen och lärde sig ganska väl timmermansyrket. Det sista arbetet han hjälpte honom med var tillökandet af en fabriksbyggnad. Egaren deraf tyckte så mycket om James, att han bjöd honom 600 kronor i lön om året. Han ville han skulle börja med ens, men James sade: "jag kan ej besluta mig härför, innan jag fått rådfråga mig med min moder. Kanske tycker hon ej om det." "Du är en sådan gosse, som jag antog dig vara, som lyder din moder," sade fabrikören; "jag tycker så mycket mera om dig." Han gick hem med det löftet att han skulle komma åter måndagen derpå, om hans moder medgaf det.

"Jag har tillbud om arbete, der jag kan få arbeta så många månader om året, som jag vill, för fjorton dollars i månaden," sade James till sin moder så snart han kom hem. "Hvar?" frågade modern med ett uttryck af förvåning. "Hos hr Barton i hans pottaskfabrik." "Jag tycker detta är ej ett arbete som passar för dig, James." "Det är åtminstone i alla fall den rätta sortens betalning. Men hvarför är det ej ett passande yrke för mig?" "Emedan råa människor äro sysselsatta dermed och du utsättes för mycket ondt." "Det onda utsättes man för öfverallt. Men jag tänker ej att taga del i det onda utan sköta mina göromål." "Det tror jag nog, min son. Din afsigt är god nog, men du kan likväl ledas bort på afvägar." "Om detta är händelsen, då måste jag vara ganska svag." "Vi äro alla svagare

än vi tro oss vara. Den som står, han se till att han icke faller.' Vi hafva alla anledning till att akta på denna förmaning." "Då vill du ej att jag skall gå dit." "Detta har jag ej sagt." "Hvad säger du då?" "Jag säger, du får noga tänka öfver saken, innan du beslutar dig derför." "Jag kan ej tänka på den länge, ty jag har lofvat, att om jag kommer skall jag börja nästa måndag." "Så snart!" "Ja, och det synes som om den dag hade kommit, då jag bör lemna landtbruket för att förtjena litet penningar åt dig." "Hvad sade hr Treat härom?" "Han sade ingen ting, ty han viste ej om det. Jag sade ingen ting till honom härom." "Jag förmodar att du måste någon gång komma ut i världen för dig sjelf och kanske är tiden härför inne." "Du sade mig en gång att jag bör vänta till försynen öppnar någon dörr för mig," fortfor James, "och om försynen ej öppnat denna dörr, då kan jag ej veta när den öppnar en sådan för mig." Saken var den att fru Garfield till hälften trodde, att försynen ej skulle leda hennes son till att arbeta i en pottaskfabrik; men detta sade hon ej. Hon log åt James' tillämpning af hennes undervisning om försynen och anmärkte: "kanske har försynen öppnat denna dörr för dig, om du går till hr Barton och motstår alla onda frestelser och bibehåller din rena karakter, då skall det snart visa sig, att försynen öppnat dörren för dig. Och detta bevis beror på dig sjelf." "Duger således ditt bifall härtill." "Ja, jag ger mitt bifall och hoppas det blir för ditt bästa."

Det faller af sig sjelf att gossen hade sina ögon öppna öfver världens ogudaktighet och han blef förskräckt för det han hörde och såg. Men de goda grundsatser han fått inhemta i hemmet buro goda frukter. Han fann äfven en ny sorts litteratur, hvilken kunde ha ruinerat en gosse med mindre rent sinne och rättsskaffens hjerta. Men intet direkt ondt tycktes ha inverkat på honom, utom möjligen den föreställningen att han borde blisjöman. Männernas ogudaktighet var honom vederstygglig; och han sökte på följande sätt motverka deras ondska. Han sade en dag till en af dem:

"Jake, hvarför svärjer du så. Du är förfärlig. Hvad nytta kan du ha häraf?" "Jag förmodar att derigenom skall något af det onda komma ut ifrån mig," svarade Jake. "Om detta är fallet, så borde allt det onda

ha kommit ut för länge sedan, du har svurit nog för att uttömma dig själf.“ “Det angår dig i alla fall ej,” svarade svärjaren. “Jag tycker att ju mera ondt du släpper ut, dess mera ondt har du kvar,” fortfor James; “och jag önskar ej att du uttömmar något mera deraf öfver mig!“ “Hvad rör det dig i alla fall,” svarade den gudlöse mannen, som tyckte denna förebråelsen var obehaglig. “Det är en mycket ful vana, Jake, hvilket du måste medgifva,” svarade James. “Det gör intet godt och är mycket obehagligt för dem som höra det.“ “Stäng dina öron då,” sade Jake i vrede. “Det lönar sig ej att bli ond häröfver, Jake. Jag tycker ej om att höra din svordom, och skulle du ej vilja göra mig till viljes med att låta bli att utösa mera af det slaget i min närhet?“ Jake skrattade och gick till sitt arbete. Han kunde ej gerna bli ond på James, ty han tyckte mycket om honom.

(Forts.)

Lifvet i London.

Det fins en mängd olika sätt, på hvilka de förtjena penningar i London. Ett fruntimmer åkte en dag ut i de gröna alléerna och såg en fattig kvinna samla upp kastanjelöf. Hon stannade och frågade, hvartill de skulle begagnas, och svaret var att de såldes till frukthandlare att lägga under frukten i korgar. Stundom händer att kvinnor och barn omnätterna rifva ned plakater, uppklistrade på väggarne för annonsering, och sedan sälja dem som makulatur. På ett annat ställe kan man finna en person, som dyker ned i afloppsrören och plockar upp sådant som annars skulle flyta bort. En kapitalist köper upp alla sopor och all aska i staden och den sållas af kvinnor, som se så svarta ut, att ingen kan veta hvad de äro.

Intet förspilles i London, allt samlas upp och begagnas. En person köper upp gamla ben, en annan gammal lump, en tredje cigarrstumpar till snus — korteligen det fins intet så uselt och smutsigt utan att det kan afsättas i de fattiga delarne af London. Det fins fem eller sex hundra gossar och flickor, som kallas dylärkor (mud larks) som ha sin näring af att söka upp kol och ben och andra

saker i dyn vid Temsfloden. Ofta finner man personer redo för hvad som helst, de gå ärenden, hålla hästarne åt folk, sälja tidningar, böcker och alla möjliga saker. Många af gatpojkarne äro för mycket oroliga och retliga för att kunna förbättras; de kunna ej uthärda det enformiga uti ett ordentligt lefnadssätt.

En herre vid namn Driver, som hade i flere år sökt att rädda dessa små uteliggare, säger att en gång träffade han några af dessa, i orenlighet och trasor, nära Nelsons staty. Han säger: “Jag tilltalade synnerligen en pojke, som jag en gång hade framdragit under en presenning midt i kalla vintern. Han hade två gånger varit under min vård, men föredrog gatlifvet. Jag sade: “nåväl, Jim, är du icke trött vid detta slags lif?“ “Nej,” svarade han med en grimas, “icke än; men då jag blir det skall jag komma till er, min herre.“ “Välän, jag kan förstå att du vill sluta ditt spel först,” svarade jag. “Min herre,” sade han, “jag skall säga hur det är, jag skulle vilja komma till er i morgon dag, om ni ville ge mig ett uns tobak i veckan och några öre på fickan och en fritimme hvarje dag; men det skulle väl ej löna sig att antaga mig på dessa vilkor, eller hur, min herre?“

Alla dessa små trasbylten hafva endast ett föremål som de frukta för, och det är polisen. De kunna inöfva sin hundar till att skälla alldeles förskräckligt, så snart de ropa polis. De söka fostra dem på alla sätt härtill. En polisman förde en gång en pojke inför rätten, därför att han hade förolämpat honom. “Hvad sade han?“ “Ah, han sade ingen ting till mig.“ “Hvad gjorde han då?“ “Jo, han pekade på mig och frågade en annan pojke, om han sett en harpastej gjord af fårkött.“ “Ah, ett sådant klagomål som det, kan jag ej upptaga,” sade domaren. De söka på alla upptänkliga sätt att göra polisen bryderi, och se de honom snafva eller falla bli de alldeles utom sig af glädje.

Mot sprättar kunna de vara mycket förtretliga. Se de dem rida, söka de skrämma hästarne eller ropa de: “se, han ramlar bestämdt af sitt bräde.“

Något mera qvickt kan väl knappast tänkas än hvad en sådan pojke sade till en sprättig liten herre, fåfång i sätt och kläder, som gick dem förbi: “se, hur kan den snobbens hatt hållas upppe, då det fins intet under den?“ Fråga

någon af dessa pojkar: "kan du läsa?" "Nej, men jag kan stå på hufvudet och dricka ett glas bränvin." En gammal försigtig qvinna, som tilltalades af en pojke med orden: "jag skall stå på hufvudet, om jag får en penny," svarade: "nej, min gosse, jag skall gerna ge dig en penny, om du vill stå på dina fötter."

Man kan aldrig föreställa sig alla de sätt som begagnas för att förtjena en penny. Nästan all ting kostar en penny — cigarr, blyertspenna, förgyllda smycken, leksaker, m. m. Osedlig läsning säljes i mängd och lemnar förläggaren en god vinst. Stundom är det "djefvulen" som säljes för en penny, stundom "Londons lif," "Londons sqvaller" och dylikt. Åtgången af aftontidningar är synnerligen stor, särdeles då något upprörande mord eller annan händelse har inträffat. Upplaga efter upplaga åtgår, och män, kvinnor och barn skynda i alla rigtningar för att sälja dem. Och de förtjena ganska bra på de mest trafikerade platser.

Det fins ofantliga rikedomar i London; och många af dessa rike ha kommit från de lägre klasserna. En viss herre, som för icke länge sedan var Lordmajor (öfverståhållare i London), sopade såsom pojke kontoret åt en handelsfirma. Linsay, den välbekante skeppsegaren, var en gång en stackars utsvulten pojke i Liverpool. Föreståndaren för det stora "Oriental Steam Navigation Company" hade varit en fattig pojke i det skotska höglandet. John Cassell, grundläggaren för den stora förlagsfirman, kom till London med endast tolf öre på fickan. Somliga af dessa rike ha blifvit det på ett besynnerligt sätt. I närheten af staden såg jag en gång en vacker villa, med en skön park utanföre med förgylt jernstaket omkring. Det berättades mig att egaren här af handlade med "kattkött." Han köpte upp gamla, sjuka och döda hästar, och jag kan försäkra eder han viste att begagna dem. Det sades mig att han säljer det bästa köttet såsom kattkött; att utom hår, hud och ben — dessa förstår han äfven att begagna — kokar han lim af näsborrar och hofvar, blodet användes vid tillverkningen af ett slags sås för att gifva den en viss behaglig smak; lefvern brännes för att blandas i kaffe. Så vi se att ganska mycket kan göras af en död häst.

Rikedomar förvärfvas der, liksom på andra

ställen, genom stora bedrägerier. En skicklig lagkarl påstod att han trodde det fans ingen ärlighet till i handel — ett kanske allt för djerft påstående; men det fins en mängd bedrägerier och förfalskningar af olika slag och utförda på olika sätt. En stor mängd lefver endast på bedrägeri och detta utföres på det mest invecklade och systematiska vis. Detta kan icke allenast med skäl sägas om olika handelsvaror, utan synnerligen om försäljning af vin och taflor. Då vinet införts till England förvaras det i dockorna, der det undergår en förunderlig förvandling, innan det utbjudes till salu.

Hvad angår taflor — icke af de gamla mästarnes — som säljas på låtsade auktioner, så sker denna försäljning vanligen vid någon mycket trafikerad gata. Auktionsförrättaren är väl klädd, munter, och har lätt för att tala, samt är något hemma i konsten; han kan beskrifva taflor, berömma färgläggningen och de olika grupperna m. m. En landtbo råkar komma in och får se hvad han tror vara ett verk af någon utmärkt konstnär, han bjuder och med ens har han en skara täflare omkring sig, hvilka äro i komplot med hvarandra, men hvilka han tror äro fullkomligt främmande för hvarandra. Han blir ifrig, bjuder öfver dem och kommer i besittning af ett jemförelsevis värdelöst föremål.

Hästhandlares skoj är kanske det största af allt. Det händer ganska ofta att en person känner ej igen sin egen häst, då den kommer från hästhandlaren. Jag har hört att personer ha köpt igen sin egen häst, för ett högt pris, hvilken de icke långt förut sålt till hästhandlaren för nästan ingen ting.

En annons förekommer t. ex. i "Times" om en häst, som en herre vill sälja och ett visst åkeri hänvisas till, der hästen kan beses. Djuret ser starkt, fylligt och förträffligt ut; det har på alla möjliga sätt blifvit upphjelpat och repareradt — var det halt, kan det nu gå, var det ofärdigt kan det nu springa. Under tiden du betraktar det kommer en karl i fint livré och önskar köpa en häst för en beryktad adelsman, han ser på den häst du betraktat, bjuder på den och synes vara mycket angelägen om att få den, men egaren, som tycks vare ytterst rättskaffens, står vid sitt tillbud han lofvat lemna dig hästen för, du köper den och anar intet bedrägeri alls. Stun-

Elia möter Ahab.

dom kan den som så kommit in, då du håller på med att underhandla om priset, vara en resande agent, som hujer på hästen, men i hvilket fall som helst någon, som är i komplot med säljaren.

Tiggarnes bedrägerier i London äro nästan oräkneliga. De kunna låtsas sig hafva alla möjliga sjukdomar i världen. Stundom upptäckas de. En man stod med en bricka på bröstet, hvilken bar de orden: "jag är blind." En herre kastade en penny framför honom på marken och den blinde tog med ens upp den. Herren sade: "jag trodde att ni var blind." Efter en stunds förlägenhet såg han på brickan och utropade: "tänk, de ha tagit fel, och hängt på mig en origtig bricka i dag på morgonen. Jag är icke blind, utan döfstum!" En man som leddes af en hund på gatorna tillkallades af en polisman: "ni är ej blind." "Nå väl, hvad då?" "Hvarför går ni då genom gatorna ledd af hunden?" Han fann sig och svarade: "ursäkta mig, herre, jag uppfostrar hundar för de blinda."

Elia möter Ahab*).

Israels jord tillhörde egentligen hvarken Ahab eller Nabot, utan *Jehova*. Enligt Mose lag, var egaren till vingården i Jisreel på det strängaste förbjuden att skilja sig vid sin fäderneärfda egendom. Äfven i det fall, då skuld tvang en person till ett tillfälligt afyttrande af sin egendom, var dock detta afyttrande förbundet med det vilkor, att den ursprunglige egaren kunde få sin tillhörighet åter, närhelst han var i tillfälle dertill; under alla omständigheter var köparen förbunden att till och med utan penningar till säljaren återlemna sitt gods, när jubelåret ingick. När därför Nabot nekade Ahab dennes begäran, så härledde sig detta icke från något slags personlig ovilja, och ännu mindre var det en frukt af motspänstig halsstarrighet. I hans svar fans ingenting af gnidande girighet eller ohyfsad råhet. Med lugn själfbeherskning hos en, som vet med sig själf att han handlar i enlighet med en hög religiös grund-

sats, grundar han sin vägran på följande skäl: "Herren har förbjudit mig, att jag skulle öfverlemna mine faders arfvedel åt dig." Att personliga bevekelsegrunders inflytande i någon mån inverkat på Nabots beteende, kunna vi icke helt och hållet förneka. Likasom andre judar, var ock han utan tvifvel djupt fäst vid den af fäderna ärfde egendomen. Vingården var en plats, som förmodligen var honom mycket dyrbar till följd af heliga förbindelser. Den hade varit hans älsklingsplats under barndomen, hans tidigaste minnets vagga. På dessa Gileads och Samarias berg hade barnablicken med förtjusning hvilat. Hans barnaöron hade med hänryckning lyssnat till sorlet från den springbrunn, som ännu i dag stänker sine vattendroppar omkring på marken. Sitttande under vinträdens purpurröda druffklasar, har han måhända lyssnat till lärdomens ord ifrån visdomens läppar. Men mera än allt detta: hans hedervärda förfaders stoft hvilade tvifvels utan i någon tillgränsande klippgrotta; och de heliga minnen, som voro förknippade med denna arfvedel, voro för honom dyrbarare än allt Ahabs guld.

Men detta var, vi upprepa det, dock icke den egentliga driffjädern till hans vägran; utan det var den högsinnade israelitens fasta beslut att frukta sin Gud, äfven om han derigenom skulle komma att ådraga sig sin konungs ogunst och vrede. Han viste, att den lilla fäderneärfda jordlotten var hans på grund af gudomlig lag. Förlänad åt honom af *Jehova* själf och lydande under dens lag, som var mer än Ahab, tyckte han sig icke behöfva underkasta sig någon delning med sin laglige monark. All heder åt denne ädelsinnade medborgare, som motstod penninganbuden och den kungliga gunsten, då dessa ville locka honom till brott mot samvetslagen och afvikelse från pligtens väg. Vi skola påminna oss honom, såsom vi minnas de sjutusen, som af sina sjä-lars innersta djup så älskade sina faders Gud, att de nekade hyllande kyssa Baalsafguden. Han är ett mönster under alla tidevarf för de många, som tyvärr allt för ofta uppoffra grundsats och rättvisa på den verldsliga politikens altare, och som genom otillåtna medel, på vrånghetens väg, smilande krypa sig till både magt och anseende. I dessa dagar, då vi samla fotografier af de store och ädle bland våra samtida, må vi ock väl lemna ett rum

*) Vi återgifva detta ur en nyligen af Söndagsskolföreningen, Örebro, utgifven utmärkt bok kallad *Eldsprofeten*.

för denne djerfve och kraftige bonde eller vingårdsegare i Jisreel, ställa honom fram bland våra moraliske hjeltars antal och skriva under hans namn detta måtto: "*Man måste mera lyda Gud än människor.*"

Men hvad menas nu med samvetsskrupler? Det är en saga och ett bländverk för det sinne, som är förblindadt och förderfvadt liksom Ahabs. I ett upprördt själstillstånd kastar han sig i sin vagn. Hans sjelfbeherskning är förbi under det han i vild fart jagar den tjugufem mil långa vägen framåt mot Samaria. Hans önsknings hafva rönt motstånd; hans värdighet blottställd, hans vilja motsagd; hans skänk försmådd; och detta allt har kommit an på en — ringa undersåte! Följden är, att kungen befinner sig i en högst *ömkelig* belägenhet; och alla hans väldiga och lysande besittningar synas honom nu vara af intet värde, emedan han icke kan kalla den lilla jordlotten sin egen. Ovärdigt en man, men om möjligt ännu mer ovärdigt en konung, kastar han sig ner på sin säng och söker att genom snyftningar och tårar dränka harmen öfver sin ärelystnads svikna förhoppning!

Fins det då intet sätt, på hvilket de för en kung så vanhedrande tårarne kunna bli aftorkade, ett medel, hvarigenom mannen kan komma i besittning af det jordstycke, han så mycket åtrår? Om icke Ahab sjelf är i besittning af tillräckligt moraliskt mod att kunna genomdrifva sin vilja genom en eller annan rättsvidrig och feg handling, af hvilka tyranniska herskare ju så ofta både förr och sedan vetat att begagna sig — huggande samvetsskruplerna sönder mot svärdet helt enkelt? Jo, der fans en person, som hade både lust och vilja till ett dylikt dåd. Isebel, hvilken, som vi redan veta, hade ärftt alla sin faders lidelser och orientaliska laster, var just rätta hjeltinnan att fullborda en sådan afskyvärd illbragd. Lika så raskt som snabbtänkt, funderar hon hastigt ut en blodig stämpling mot den intet ondt anande Nabot. Genom en mängd lätt framskaffade menedare skall det kungliga sinnet snart komma i jemnvigt igen; den kungliga parken och lustslotten snart få den önskade tillökningen; och hvad som för hennes hämdlystna natur var det bästa af allt: Nabot skall få lära sig veta, hvad det kostar att afvisande trotsa de kungliga önskningarne och, disputerande, neka afstå det, som rättmätigt

tillhörde kungen. Sedan hon bemäktigat sig kungens sigillring, för att dymedelst gifva sina påbud sken af kungliga handlingar, föranstaltar hon att bref blifva skrifna och afsända till de förnämste i Jisreel, att en allmän fasta skulle utropas; anklagade Nabot på samma gång för högförräderi — hvilken befallning det uppdrogs åt tvänne falska vittnen att fullgöra. Aldrig har qvinnolisten på ett synbarligare sätt varit mera lyckad och haft större framgång. Genast blifver den gensträfvige medborgaren anklagad för hädelse, och den hädskes och upproriskes egendom förklaras genom gudomlig lag vara hemfallen åt kronan. Genom ett eller annat gammalt påbud, som man lyckats få reda på, förklaras Ahab vara den lille vingårdens rättmätige egare. Tvänne samvetlösa skurkar framletas utan svårighet, hvilka strax äro färdiga att afgifva falska vittnesbörd, på det att den skyldige mannen må blifva fäld. En fasta utropas. Det är ett afskyvärdt gäckeri, som här bedrifves i religionens namn. "En fasta!" likasom om en förskräcklig olycka i form af hungersnöd, pestsjukdom eller krig hotande svängde sitt gissel öfver staden, eller som vore det gruflig synd, som nödvändigt måste försonas. De två "Belials män" — de köpta vittnena, som förklarade Nabot vara skyldig till det uppdiktade brottet — upfordras af folket att säga, hvori hans skymfliga brott består. Han hade "bädat Gud och konungen" — kungen såsom Guds synlige ställföreträdare. Han hade ådragit sig det förfärliga straff, som följer på en så djerf öfverträdelse: "du skall icke banna Gud eller smäda en furste bland ditt folk." O, rättvisa, huru många brott hafva icke blifvit begångna i ditt heliga namn; huru många den heliga sanningens skändliga motståndare hafva icke under den fanan dragit skaran af oskyldige i förderfvet! Detta förhållande gifver oss en fruktansvärd målning af den moraliska förnedring, som rädde i den israelitiska historien vid denna tid, då nemligen det fans så många bland de ädle och äldste — de privilegierade klasserne, som utgjorde dessa dagars aristokrati — hvilka icke hålla för rof att genom mutor låta köpa sig till begäendet af hvilka skändliga dåd som helst. Icke en enda varnande stämma höjde sig mot den oerhörda illbragd, som nu skulle begås. Intet under alltså, om Isebels namn, sedan hon hopväft ett sådant nät af illgerningar,

som detta, har såsom ett outplånligt minne och såsom ett ordspråk gått från slägtled till slägtled århundraden igenom såsom ett betecknande uttryck på allt, som är listigt och skändligt; och att det skulle brukas som en sinnebild af vild fanatism och tygellös utsväfning i den sista inspirerade volymen af böckernas bok, och det af läppar, som icke kunna ljuga.

Dådet är fullbragdt. Den förbittrade pöbeln har släpat Nabot utom staden och "slagit ihjäl honom med stenar," och, såsom vi kort der-efter finna, hans oskyldiga familj drogs samtidigt med in uti det kallblodiga mördandet. Kungen låter ingen tid gå förlorad utan hastar med att lägga under sig det orättfångna godset. Han gör beslag på Nabots egendom; den vingård, efter hvilken han kastat lystna blickar, är nu uti hans händer. "Och Ahab," läsa vi, "stod upp för att gå ner (det är från Samaria till Jisreel) till Nabots vingård för att taga den i besittning." Ja, stämplingen har lyckats; jordlotten är hans: — en den qvinliga skarpsinnighetens triumf. Icke en enda ädling eller äldste hade uppenbarat den förskräckliga hemligheten, som åt detta afskyvärda brott gifvit laglighetens utseende. De mördades ben vräktes undan i en hög och kastades sedan ner i någon förgäten graf; och hvad som för Ahab måhända var viktigare än allting annat, Elia tycktes nu, såsom han inbillade sig, vara långt borta. Han hade icke så nyligen hört något från sin gamle besvär-lige plågoande. Måhända hade någon besynnerlig omständighet inträffat med honom på hans flykt i vildmarken; kanske hade profeten i ett anfall af människofientlig förtryt-samhet blifvit på en gång feg och tillbakadragen, och sålunda nu som bäst höll på med att tillbringa resten af ett fanatiskt lif i någon af den arabiska öknens af människofot ännu ej trampade vildmarker. Konungens snabbfotade springare föra honom skyndsamt framåt vägen, på det han så fort som möjligt må hinna fram och taga sin dyrköpte egendom i formlig besittning. Han träder in genom portarne och är just sysselsatt med uppgörande af planer, huru detta akeldama — denne "blodsåker" — skall kunna på allra bästa sätt användas. Ah, han hör det icke! Hans samvete är vag-gadt i djup sömn och dess öra är döft; men Nabots blod skriar från marken: "O Gud, hvilken hämnnden tillhör, bete dig!"

Bönen är genast hörd. Strax bredvid stod en, om hvilken han minst kunnat drömma; en, som sist ledsagade honom på hans triumf-tåg, efter en dag af under och nåd, fram till just desse samme Jisreels portar. Nu står han plötsligen framför honom, hämnndens budbärare — "Eldsprofeten" — en ondt budskap förkunnande ande, iklädd kött och blod. Det är *Elia!* han sjelf och ingen annan i egen stor, djerf och tapper person; men nu icke längre försagd och slagen af förskräckelse vid åsynen af en Isebel, utan redo att, så snart han förkunnat sin förbannelse, omgjorda sig sjelf till flykt. Förutsägelsen om Ahabs förskräckliga slut må väl hafva kommit hans hjerta att darra af bäfvan, när han uttalade den. Men han är en helt annan man nu, än då vi sist sågo honom i Sinai öken. Den af raseri skummande drottningen må gerna spruta hämnndens galla så mycket hon behagar; det skall dock icke afhålla honom en hårsman från fullgörandet af sin pligt. Den gamla synen på Horeb — vinden, jordbäfningen och elden — ropar i hans öron de orden: "*Jehova lefver!*" En rad af de skamligaste gudlösheter har nu för Ahabs del samlat sig i en enda brännpunkt, hvarur framvälla de afskyvärdaste brott, och hämnndens häröld får utan hinder frambara sitt budskap. Detta är ett hans förra liknande snabba, plötsliga, meteorlika framträdande. Utan föregående varning eller tillkännagifvande står han ansigte mot. ansigte med Ahab, likasom skuggan af den brottslige monarkens eget skuld-belastade samvete; och, med en tunga af *eld*, omhvärfver han honom med sin anklagelses lågande flammor: "har du dräpt och dertill tagit byte?" Vi veta intet väldigare föremål för en storartad målning än detta: hjelteprofeten, stående upprätt framför den af förskräckelse slagne, spöklikt darrande kungen; ned-brytande alla hofetikettens skrankor och endast frågande efter den Gudens ära, hvilken han tjenar samt Israels välfärd, förebrående honom hans blodiga brott och förkunnande honom det gräsliga straff, som skulle drabba hans syndtyngda hjessa. Den darrande monarken, som för ett ögonblick vaknar upp ur sin orättfärdighets sömn och ser, hvilket väsen det är, som står framför honom, skriar högljudt: "har du funnit mig, o, min fiende!" — "Jag *har* funnit dig," lyder svaret, "emedan du har sålt dig sjelf till att göra det, som

ondt är inför Herrens ansigte.⁴ Och dermed skyndar han att förkunna den förskräckliga satsen: svärdet skulle hämnas de oskyldiges blod. Kungens familj skulle med rot och grenar uppreckas och utplånas från jorden; stadens vilda hundar och luftens vingade gamar skulle göra sig ett läckert gästabud af hans söners kött! Bleknande darrade kungen af förtviflan. Han sönderref sina kläder, omgjordade sig med en säck och beklagade, men först nu, när det var för sent, under bittra tårar sina himmelskriande synder. Så djupa voro emellertid hans samvetsqual, att den Gud, som han så groft förolämpat, förbarmansfullt uppskjuter med sin dom. Under en tid af tre år gafs honom tillfälle, ehuru förgäfvets, till en fullständig ånger och hjerteförändring, innan domens dödande åskblixtar drabbade hans hufvud. Men hämnens dag randas dock slutligen. Vid slutet af sagde treårsperiod blifver kungen dödligt sårad, under det han går upp till striden vid Ramot-Gilead. I en pöl af blod vid foten af sin vagn ligger han, flämtande efter det flyende lifvets sista andetag. "Vagnen tvätades i Samarias brunn, och hundar slickade hans blod!"

Frälsningens väg.

Af D. L. Moody.

(Predikad i Spurgeons Tabernakel den 20 nov. 1881.)

Den ogudaktige öfvergifve sin väg och syndaren sina tankar; och omvände sig till Herren, så förbarmar han sig öfver honom och till vår Gud, ty när honom är mycken förlåtelse. Es. 55: 7.

I skolen finna fem delar i denna text. Den första handlar om hvad vi skola göra, och de två sista om hvad Gud vill göra. I sen att Gud vill göra sitt, med villkor att vi öfvergifva synden och våra tankar och vår egen vilja.

Det fins tre stötestenar i människans väg till Kristus.

Hennes egen synd och väg och hennes egen vilja. Hvar och en måste öfvervinna dessa tre hinder eller, som någon annan har yttrat, dessa tre stötestenar: menisklig rättfärdighet, menisklig religion och menisklig visdom.

Det fins mycken religion i verlden i våra dagar. Människan kan vara full af religion och likväl vara främmande för Guds nåd. Några fromma människor i samhället äro mycket

religiösa; men de hafva sin egen religion. Man talar med dem om Kristus och hans rike, och de sträcka på sig och säga att de vilja ej öfvergifva sin religion, om de finge hela verlden. Frågar man dem om de vilja öfvergifva sina synder, så skall man finna, att de ej äro villiga härtill. Människans religion är icke värd mycket, om den icke leder henne från synden. Är hon icke villig att öfvergifva sina synder och vända ryggen till sitt förra lif och sin förra synd och hata den, så kan hon ej vara Kristi lärjunge.

Jag har hört personer säga: hvarför har Jesus Kristus så få lärjungar? Evangelium har predikats i 1,800 år och likväl har Muhamed flere lärjungar än Kristus. Frågan kan lätt besvaras. En människa kan följa Muhamed utan att behöfva försaka synden. Hon kan följa Confucius utan att försaka synden; och skälet hvarför Jesus har så få lärjungar är, emedan människorna ej vilja skilja sig från sina synder. Kunde människorna endast komma in i Guds rike utan att försaka något, skulle tusental tränga sig ditin.

Innan en människa kan komma till Kristus måste hon vända sig från synden, d. v. s. hon måste ha begär att vända sig ifrån den. Hon kan ej af egen kraft öfvergifva synden, men det är en sak som hon kan göra — hon kan hafva vilja till att öfvergifva den och verkligen vända sig från synd till sinnesändring. Jag vet intet ord, som människorna i våra dagar stöta sig på så mycket som detta. De vilja ändra sinne, men de ha fått den åsigten, att de måste vänta tills någon besynnerlig känsla kommer öfver dem; att de ej sjelfva kunna ändra sitt sinne och att de måste vänta tills denna besynnerliga känsla kommer öfver dem. Gud befäller oss aldrig göra en sak, som vi ej kunna göra, och sedan straffar oss för det vi ej gjorde den. Gud befäller oss alla allestädes att ändra sinne. Den fader eller moder, som befäller sitt barn att göra en sak, som det ej kan göra, och sedan straffar det, emedan det ej gjorde den, skulle vara orättvis. Om Gud befäller oss göra något, som vi ej förmå och sedan straffar oss för det vi ej gjort det, skulle han vara en orättvis Gud, hvilket är omöjligt. Nu befäller han oss att söka vända människor från synden. Han befäller ej syndaren att öfvergifva synden, utan att gifva honom kraft härtill. I befallningen

ligger kraften, men det svåra är att de ha en falsk åsigt om sinnesändring.

Jag tror att det är alldeles omöjligt för en människa att förlåta en person, som ej vill öfvergifva sina synder, men Gud vill förlåta hvarje människa här. Han vill bortsopa all fiendskap i tid och evighet. Såsom vi hörde läsas i afton, skall Gud icke komma ihåg en enda af våra synder mera, då han förlåter oss dem. Det är något stort att Gud förlåter oss våra synder, och att Gud utstryker våra missgärningar. Detta vill han göra med hvarje själ i afton. Men hvad han vill att vi skola tro är att han icke kan förlåta oss dem, om vi ej äro villiga att mottaga förlåtelse.

Kom ihåg den förlorade sonen. Betrakta honom. Se honom med sitt nedböjda ansigte gömdt i sina händer. Han har börjat tänka. Ett godt sätt att hejda en person, som går på en ond väg, är att förmå honom till att tänka på hvem han är och hvad han är, hvad han skall blifva, hvilken väg han vandrar, och den bana han utstakat för sig sjelf. Jag kan föreställa mig honom i det fjerran landet en morgon, då han börjar tänka efter och hans minne går tillbaka i det förflutna, och han tänker på sin fader, då han sedan kommer till det beslutet, att det fins ingen i hela vida världen, som älskar honom så som hans fader, och att det är ingen i det fjerran landet, som känner sådan ömhet för honom, som hans fader gör. Han går i sina tankar tillbaka till den sista morgonen, då han lemnade hemmet. Han påminner sig hur den gamle mannen bad honom att ej gå sin väg; han minnes den handtryckning han gaf, då han sade farväl till honom och tårarne som stodo i hans ögon; och han säger: "i alla fall tror jag att min fader älskar mig; jag vill gå hem och bekänna min synd," och fadern möter honom med glädje. Detta var att ändra sinne. Det är svårt för människan att öfvergifva sin egen väg. Jag försäkrar att den svåraste kamp den förlorade sonen hade i hela sitt lif var att böja sin stolta vilja och säga: "jag vill gå till min fader, jag vill öfvergifva mitt lefnadssätt och följa min faders råd." Detta är svårt för kött och blod att göra. Det är ett det svåraste i världen en människa kan göra, att bli en kristen, och likväl är det ett af det lättaste. Det är svårt för henne att uppgifva sin egen vilja, men dörren hänger på detta enda gångjern

— viljan. Man skulle ha fått se en förfärlig brottning, om man hade varit der. Den förlorade kunde man fått höra säga för sig sjelf: "skall jag gå hem och bekänna att jag gjort orätt?" Kanske stred han och talade med sig sjelf i timtal, men slutligen kom han till detta beslut: "Jag skall — jag skall stå upp och gå till min fader." Detta utgjorde vändpunkten i hans lif. Han öfvergaf sitt förra lif, och huru villig var icke hans fader att förlåta honom? Hela berättelsen belyser huru villig Gud är att förlåta synder och mottaga den bortlupne, om han återvänder till honom. "Den ogudaktige öfvergifve sin väg och syndaren sina tankar och omvände sig till Herren," på samma sätt som den förlorade sonen återvände till fadern.

Jag lemnade en liten brorson i Amerika. En torsdagsmorgon sade den lille gossen något till sin moder, som han ej bort säga, och fadern sade till honom: "Sammy, du får ej tala på detta sätt till mamma; och jag vill att du beder henne om förlåtelse." Den lille gossen sade han ej kunde göra det. Fadern sade: "jo, du kan; du kan säga 'mamma förlåt mig.'" "Nej," sade pojken, "jag kan icke." "Gör du det ej skall jag tvinga dig att gå till sängs." Han är mycket nervös, och fadern trodde att om han tvingades att gå till sängs i ett ensamt rum, skulle han bringas till att bedja om förlåtelse med ens; men han ville det ej, och de afklädde honom och sände honom till sängs. Fadern gick till kontoret och då han kom tillbaka vid middagstiden trodde han att han skulle få se sin son springa omkring i rummet och leka, men han var ännu i sängen. Han gick upp i rummet der han låg och sade: "Sammy, hvarför betar du dig så dåraktigt? Hvarför ber du ej din mamma om förlåtelse? sedan kunde du ju klä dig och komma ned till middag." Nåväl, gossen sade han skulle tycka om att göra det, men han kunde ej. Fadern talade med honom och frågade hvarför han ej kunde be mamma om förlåtelse. Men gossen svarade blott att han kunde icke; och därför lemnade fadern honom och gick till sitt kontor igen och kom hem om aftonen, men si, ännu låg gossen i sin säng och hade legat der hela dagen. Ack ja, mina vänner, jag ser eder le, men len ej åt eder sjelfva. I liknen ganska mycket denne gosse. I önsken komma till Gud, men I viljen icke; I viljen icke, detta

är felet; I viljen ej bedja Gud förlåta eder och I viljen ej vända eder ifrån synden. Den aftonen försökte de att öfvertyga gossen och förmå honom att endast säga dessa orden "mamma, förlåt mig," men han vände sig mot väggen och började gråta. Han önskade göra det, han var angelägen härom, men han kunde ej förmå sig till det. Då de gingo till sängs lemnade de dörren på glänt och trodde att de under natten skulle få höra honom komma till deras rum, men han kom ej. Morgonen derpå gick modern in till honom och sade: "nu, Sammy, skall du väl säga: 'mamma, förlåt mig?' och bli klädd och komma ned till frukost." Ja, han ville göra det, men kunde ej. Modern resonerade med honom och så gjorde fadern, men han förmåddes ej att be om förlåtelse. Då de satte sig ned vid frukostbordet, kändes det som om de haft en begrafning i hemmet. Gossen var den ende sonen, men de hade tre döttrar, och dessa bådo föräldrarna att låta honom komma ned. Nej, hans vilja måste bli bruten och besegrad. De kunde ej förmå honom att bedja om förlåtelse. Fadern gick till sitt kontor och kom hem till middagen som vanligt och fann gossen ännu liggande i sin säng. "Sammy," sade fadern till honom, "hvarför betar du dig på detta dåraktiga vis? Hvarför ber du ej mamma förlåta dig och sedan kommer ner och spisar?" Nåväl, han skulle nog önska att göra detta, men han kunde icke. Det är mycket svårt för menniskan att böja sin egen vilja. Detta är den stora stötstenen mellan syndaren och Kristus — att uppgifva sin egen vilja.

(Forts.)

Klosterlifvet afslöjadt.

2 kap.

(Forts. fr. föreg. nr.)

Tre månaders erfarenhet såsom kandidat i S:t Elisabets kloster.

S:t Elisabets kloster är vackert beläget, nästan midt emellan stationerna Madison och Morristown och erbjuder en skön utsigt öfver den omgifvande trakten. Den förnämsta byggnaden, fördom känd såsom "Seaton Hall College," upptages uteslutande af nunnorna. Akademien eller pensionen för unga flickor upptager en särskild byggnad; samma förhållande är äfven med "S:t Josefs förberedande skola för gossar." Skolorna der ledas med utmärkt skicklighet; och med få undantag bli lärjungarne varmt tillgifna nunnorna, af hvilkas lif de endast se den sköna, poetiska ytan, hvilken för världen döljer intrigen och fasorna derinnanför. Näst intill

nunneklostret finnes ett kapell till nunnornas och elevernas bruk; bredvid detta står en skön götisk byggnad, utrustad med många af den moderna lyxens tillhörigheter och upptages af kaplanen och presterna. Markerna äro rymliga och väl ordnade. Byggnaderna beskuggas af höga, ståtliga träd, hvilka gifva platsen utseendet af en paradisk tillflyktsort.

Detta samhälle af barmhertighetssystrar utgör en gren af Mount S:t Vincent, nära Yonkeis i staten Newyork och upprättades inom biskopsstiftet New Jersey af biskop Bayley från Newyork år 1859. Bland de första systrar som utnämndes till biskopsstiftet i Newark var syster Mary Xavier, för hvilken biskop Bayley hyste djup tillgifvenhet. Såsom bevis härpå beviljade han henne den uteslutande rättigheten att styra såsom abbedissa under hela sitt lif. Hon var vid denna tid en dam af omkring trettiofem års ålder. Hennes figur var något under medelmåttan, belevad och artig var hon till sättet samt egde en ganska stor portion jesuitisk list och förställning.

Den 2 Okt. 1862 klockan elfva på morgonen såg jag för första gången denna inrättning — denna hvitmenade graf, så fager och skön utanpå, men innan till så full af förderf. Jag var ovanligt nedtryckt till sinnet då jag nalkades klostret; och naturen tycktes vara i full öfverensstämmelse med mig — himmelen var moln- betäckt och vinden suckade i träden, såsom hade den varit en sörjande mensklig varelse. En djup tystnad rådde rundtomkring — en tystnad som passade till mitt hjertas högtidliga enslighet, hvilket ännu qved under smärtan af skilsmessan från alla mina älskade. Mitt hjerta var fylldt af en tveksam ovisshet angående den disciplin som herskade inom klostrets murar. Jag var dock icke helt okunnig om de förbindelser som ålago mig. Jag viste, innan jag tog detta steg, att jag måste försaka min egen vilja, mitt omdöme, mitt förnuft och min frihet; blifva en blott maskin och blindt och utan invändningar underkasta mig mina förmäns ledning. Jag frestades för ett ögonblick att vända mig bort från träldomen, försakelserna och strängheten af ett sådant lif och återvända till kärleken, värmen och skyddet inom fädernehemmet; men om jag så gjort, hade jag satt min hand till plögen och sett tillbaka; och om jag vände om, vore jag icke passande för himmelriket.

Jag närmade mig hufvudingången och ringde på klockan. En syster med dystert, grubblande utseende besvarade min knackning och förde mig in i ett rymligt elegant möbleradt hvardagsrum, der jag mötogs af moder Xavier, som på ett behagligt och vänligt sätt välkomnade mig till sin "fridsboning." Hon skildrade på det mest glödande sätt den välsignade förmånen af min heliga kallelse, som förde mig bort från den larmande syndiga världen. Hon försäkrade mig, att jag skulle få hundrafaldt himmelska gåfvor, om jag blott blefve trogen min kallelse och ville glömma mitt land och min faders hus — ty "det är icke tillräckligt att kroppen öfvergifver världen, nej, hjertat måste äfven lemna den och bryta med all tillgifvenhet för den samma." Alla de, sade hon, som ingå i vår heliga orden, böra ej blott besinna, att de lemna fader, moder, slägt, vänner och hvad helst de ega i världen, utan de böra tro, att Jesus Kristus tilltalar dem med dessa ord: "den som icke hatar fader, moder, bröder, systrar och

dertill sitt eget lif, han kan icke vara min lärjunge.“ Jag ryser till denna stund hvarje gång jag erinrar mig denna grymma, hädelsefulla tillämpning.

Jag tilläts hvila en vecka innan jag skulle inträda såsom kandidat; och vid slutet af denna tid beröfvades jag mina världsliga kläder och ikläddes kandidatens enkla svarta dräkt och hvita muslinsmössa. Jag genomgick tre månaders prof, under hvilken tid mina anlag studerades och pröfvades på det smärtsammaste sätt. Jag skickades att arbeta i sofrummen, studersalarna, matsalarna, köket och tvättstugan. Det är en antagen regel inom alla kloster, att ju mer motbjudande och vämjelig en sysselsättning märkes vara för enskilda personer, desto vissare är det att just *dessa* väljas att utföra den. Den kandidat, som man vet vara klemigast uppfostrad, väljes vanligen till att utföra de lägsta sysslor. Dertill valdes jag att förrätta de mest vämjeliga och tunga arbeten inom klostret. Systrarna visade sig med ens i sitt rätta ljus och blefvo hårda, ovänliga och tyranniska husbönder. Jag var aldrig van vid ovänlighet; dertill blef jag djupt sårad af minsta ovänliga blick eller ord. Jag fann det vara omöjligt att behaga systrarna, hur mycket jag än försökte det. I sofrummen brukade jag arbeta timtals med att bädda sängar m. m.; och den syster som hade uppsigten öfver mig, brukade utan anledning tvinga mig att göra om mitt arbete, under det hon blef stående öfver mig med lika mycken stränghet i sätt och ton som en slafhållare använder mot en slaf.

En dag befaldes jag att, med borste och sand, på mina knän skura den stora skolsalen. Dyligt arbete var alldeles nytt för mig, följaktligen mycket mödosamt. Jag gjorde dock så godt jag kunde; men när jag slutat mitt arbete, kom en af de systrar som hade uppsigt öfver oss, in i rummet och bannade mig på ett våldsamt sätt för mitt långsamma och ofullkomliga arbete. Hon ryckte med sådan häftighet borsten ifrån mig att skinnnet på min hand afskafdes på samma gång som hon kastade en balja vatten öfver golvet och dervid tvingade mig att skura om rummet inom mindre tid än en öfvad skurerska skulle medhinnna det; under det arbetet blef nästan outhärdligt genom smärtan i handen, som var sargad och blödande.

Vid ett annat tillfälle tvingades jag att skura alla kittlar och grytor, tillika med alla knivar och gafflar i klostret. Mina händer, som af naturen voro mjuka och hvita, började se grofva och smutsiga ut. Då jag en dag i min enfald yttrade till syster Margaret, hushållerskan, som var en obildad grof irländska: "syster, nu skäms jag verkligen öfver mina händer," svarade hon skarpt: "nä, då skall jag laga att ni får skämmas ännu mer öfver dem." Hon kallade mig följaktligen in i ett annat rum, der en syster hvitlimmade vägarne och befalde mig doppa mina händer i en kruka het kalk. Jag tvekade ett ögonblick, troende att det icke kunde vara hennes mening; men jag öfvertygades snart om hennes allvar genom hennes hårda ton: "gör er nu icke till, utan gör som jag befäller, eljest säger jag det till abbedissan." Jag stack mina händer ned i den heta kalken och hon höll dem några sekunder deri. Under flera veckor voro mina händer i det ömlikaste tillstånd. Huden sprack och blödde vid hvarje rörelse, så att jag led de pinsammaste qual; men det oakadt tvingades jag att tvätta och hänga ut kläder i

decemberkyran, under det huden på mina blödande händer ofta fastnade vid de frusna kläderna.

En dag sattes jag till att passa upp i de unga damernas matsal, der jag, tvärtemot regeln att iakttaga fullkomlig tystnad, några ögonblick samtalade med en ung dam från staden Providence, som igenkände mig och var bekant med många af mina vänner. Syster Cleofas, som hade uppsigt öfver matsalen, hörde det; och följden blef att jag underkastades en offentlig förödmjukelse inför klostrets medlemmar och tvangs att kasta mig framstupa på tröskeln till samlingsrummet, under det de andra systrarna trampade på mig som på en dörrmatta.

Detta är endast belysningar af den ovänlighet jag erfor under mitt tre månaders kandidatskap. Hade jag gifvit vika för den frestelse, som under dessa tre månader ofta mantade mig att rymma hem från detta grymma lif, skulle jag hafva besparat mig mycket lidande; men jag ansåg mig förlora min själ, om jag undandrog mig den kallelse jag trodde mig hafva erhållit från himmelen. Jag underkastade mig ofta och med glädje hvarje ny plåga. Jag hade blifvit så grundligt genomträngd af en anda af själförsakelse, att mina fötter hastigt lupu framåt på den törniga stig jag valt; och ingen förödmjukelse syntes mig för hård, intet mått af själförsakelse för stort att uthärdas till försoning för mina synder. Genom det falska nit och den blinda ifver, som då dref mig, hade jag lärt mig öfvervinna allt som var mig vämjeligt; och i stället för att vilja komma undan dylika saker, började jag söka efter dem.

Mina sluga förmän sade sig snart vara öfvertygade om att min kallelse till det religiösa lifvet var från Gud; och abbedissan framstälde mig för noviserna såsom ett mönster af ödmjukhet, enfald och läraktighet. Slutligen den 1 Januari 1863 afklipptes mitt hår, öfver hvilket jag varit mycket stolt; och jag ikläddes novisens bruna dräkt, på samma gång erhållande namnet Teresa de Chantal. O, jag kan aldrig glömma den förskräckliga högtidligheten af mina känslor på denna oförgätliga nyårsdag, då jag aflade de gamla förtroliga scenerna i lifvet och omfattade de nya, obekanta, stränga reglerna inom en ännu icke pröfvad erfarenhet. Jag hade, såsom jag tyckte, för alltid lagt mig ned vid Jesu fötter för att blifva hans brud och lefva såsom hans på jorden — fattig, föraktad och själförsakande — hädanefter underkastad deras vilja som utnämns att herska öfver mig. Föga anade jag, då jag gick in på denna mörka, plågosamma väg, hvart den skulle leda mig.

(Forts.)

Ljus i Hemmet.

Alla som vilja införa denna tidning i hemmen torde söka att så snart som möjligt göra hvad de kunna härför. Priset är lågt, endast 1 kr. utom vanligt postarvode.

